

โฉมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้า¹
ทางอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

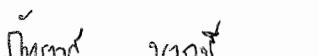
ospicha_keegeerati

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา
วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา
สิงหาคม 2556
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

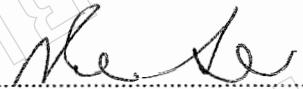
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ โสพิชา เก่งเกียรติ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา¹
ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา วิทยาลัย²
วิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

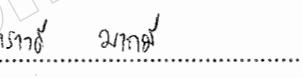
.....
.....
.....
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก¹
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดแข็ม)

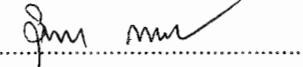
.....
.....
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม²
(ดร.ภัทรราชดี มากเมี)
.....

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

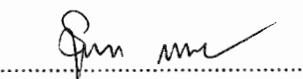
.....
.....
ประรnan
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมศิริ จิตราสาพรณ)

.....
.....
กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดแข็ม)

.....
.....
กรรมการ
(ดร.ภัทรราชดี มากเมี)

.....
.....
กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปานี)

วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญาอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา
ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....
.....
คณะกรรมการดีวิทยาลัยวิทยาการวิจัย
และวิทยาการปัญญา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปานี)

วันที่ ๑๗ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดแข้ม อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ดร.ภัทรวดี มากมี อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปานี ตลอดจนคณาจารย์และบุคลากรวิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตากรุณาเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรพต วิรุณราช ดร.พูลพงศ์ สุขสว่าง และ ดร.ศรัณยา เลิศพุทธรักษ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม ตลอดจนให้คำแนะนำแก้ไข ทำให้แบบสอบถามมีคุณภาพตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขอขอบพระคุณ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลอิเมลนิสิตระดับปริญญาตรีทุกชั้นปี และขอบคุณนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยบูรพา ที่สละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการทำวิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรพต วิรุณราช ที่พิจารณาให้ทุนผู้วิจัยในการศึกษาต่อระดับมหาบัณฑิต สนับสนุน ติดตามความก้าวหน้า และให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทั้งรุ่นพี่และรุ่นน้อง ที่เป็นกำลังใจให้ด้วยดีเสมอมา
เห็นอสังหาริมทรัพย์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่เคยอยู่เคียงข้างและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยดีเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา ครูอาจารย์ บุพการี และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จ มากันตราบเท่าทุกวันนี้

ไสพิชา เถกิงเกียรติ

52910280: สาขาวิชา: การวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา

ว.ม. (การวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา)

คำสำคัญ: พฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ต/ โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ/
ทฤษฎีพหุตัวแปร

โดยพิชา เก่งเกียรติ: โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้าทาง
อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (A CAUSAL RELATIONSHIP MODEL OF SHOPPING
ON THE INTERNET BEHAVIOR OF UNDERGRADUATES) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์:
เสรี ชัด เช้ม, ค.ด., ภัทรารดี มากมี, ค.ด. 132 หน้า. ปี พ.ศ. 2556.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรมการ
เลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และตรวจสอบความสอดคล้องของ
โมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2555 ของ
มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง จำนวน 300 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ได้แก่ แบบสอบถามออนไลน์เรื่องพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานโดยใช้โปรแกรม SPSS และวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์
เชิงสาเหตุโดยใช้โปรแกรม LISREL 8.80

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย ความตั้งใจในการซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ต
เป็นสาเหตุทางตรง (direct cause) ของพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ต และเจตคติ
ต่อการเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ต การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถควบคุม
พฤติกรรม เป็นสาเหตุทางอ้อม (indirect cause) ของพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ต
2. โมเดลที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี (ค่าสถิติ
ไค-สแควร์ เท่ากับ 32.64 ค่า df เท่ากับ 37 ค่า p เท่ากับ .67 ดัชนี GFI เท่ากับ .98) ตัวแปรทั้งหมด
ในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรีได้ร้อยละ 25

สรุปได้ว่า ความตั้งใจในการเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้นักศึกษา
ระดับปริญญาตรีเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ต ส่วนปัจจัยเสริมผ่านความตั้งใจในการเลือกซื้อสินค้า
ทางอินเทอร์เน็ต ได้แก่ เจตคติต่อการเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ต การคล้อยตามครอบครัว เพื่อน
และสังคม และการรับรู้ความสามารถควบคุมพฤติกรรม ได้แก่ ความรู้ ค่าใช้จ่าย และทักษะของ
นักศึกษา

52910280: MAJOR: RESEARCH AND STATISTICS IN COGNITIVE SCIENCE
M.Sc. (RESEARCH AND STATISTICS IN COGNITIVE SCIENCE)
KEYWORDS: SHOPPING ON THE INTERNET BEHAVIOR/ CAUSAL RELATIONSHIP
MODEL/ THEORY OF PLANNED BEHAVIOR
SOPICHA THAKERNGKIAT: A CAUSAL RELATIONSHIP MODEL OF SHOPPING
ON THE INTERNET BEHAVIOR OF UNDERGRADUATES. ADVISORY COMMITTEE:
SEREE CHADCHAM, Ph.D., PATTRAWADEE MAKMEE, Ph.D. 133 P. 2013.

The purpose of this research was to develop and validate a causal relationship model of shopping on the Internet behavior of undergraduates. The sample derived by means of multistage random sampling, consisted of 300 undergraduates of a public university in the academic year 2012. The research instrument was the online questionnaire of shopping on the internet behavior of undergraduates. Descriptive statistics were generated using SPSS; causal modeling involved in the use of LISREL 8.80.

The results were as follows:

1. The proposed model of shopping on the Internet behavior of undergraduates indicated that intention towards shopping on the Internet was a direct cause of shopping on the Internet behavior. Meanwhile, attitude towards behavior shopping on the Internet, subjective norm, and perceived behavior control were indirect causes of shopping on the Internet behavior.

2. The proposed model was consistent with empirical data. Goodness of fit statistics were: chi-square test = 32.64, $df = 37$, $p = .67$, and GFI = .98. The variables in the proposed model accounted for 25 percent of the total variance of shopping on the Internet behavior.

In conclusion, intention towards shopping on the Internet was the main cause influencing students' shopping on the Internet behavior. Meanwhile, attitude towards behavior shopping on the Internet; family, friends and society, and perceive behavior control; know, save and skill of student, were accounted as supporting causes.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๒
สารบัญ.....	๓
สารบัญตาราง.....	๗
สารบัญภาพ.....	๘
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ตอนที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และพฤติกรรมผู้บริโภค.....	9
ตอนที่ 2 ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน.....	16
ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ต	27
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์โมเดลลิสตร์	29
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ.....	39
การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน	62
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้	69
ตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัด.....	71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ไม่เดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรม การเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....	77
5 สรุปผล ภกปราวผล และข้อเสนอแนะ	87
สรุปผลการวิจัย	87
อภิปรายผลการวิจัย	88
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	90
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	91
บรรณานุกรม.....	93
ภาคผนวก.....	97
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	98
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์อีเมลนิสิตระดับปริญญาตรี.....	116
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ไม่เดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรม การเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....	118
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	133

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ตารางเปรียบเทียบลักษณะของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบตั้งเดิม และโมเดลลิสเลล	32
2 รายชื่อคณวิชาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	41
3 เกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ต	42
4 เกณฑ์การแปลความหมายของระดับคะแนนพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้า ทางอินเทอร์เน็ต	42
5 โครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามเจตคติต่อการเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ต	43
6 เกณฑ์การแปลความหมายของระดับคะแนนด้านความเข้าใจ	43
7 เกณฑ์การแปลความหมายของระดับคะแนนด้านความรู้สึก	44
8 เกณฑ์การแปลความหมายของระดับคะแนนด้านพฤติกรรม	44
9 โครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง	44
10 เกณฑ์การแปลความหมายของระดับคะแนนการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง	45
11 โครงสร้างเนื้อหาของการรับรู้ความสามารถควบคุมพฤติกรรม	45
12 เกณฑ์การแปลความหมายของระดับคะแนนการรับรู้ความสามารถควบคุมพฤติกรรม	46
13 โครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามความตั้งใจในการเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ต	46
14 เกณฑ์การแปลความหมายของระดับคะแนนความตั้งใจในการเลือกซื้อสินค้า ทางอินเทอร์เน็ต	47
15 ค่าความเที่ยงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
16 ตัวนิรจสอบความตรงของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์	59
17 สัญลักษณ์ในงานวิจัย	61
18 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะของตัวอย่าง	63
19 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้	68
20 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้	70
21 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรແפגเจตคติต่อการเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ต	71
22 ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัดตัวแปรແpegเจตคติต่อการเลือกซื้อสินค้าทาง อินเทอร์เน็ต.....	72
23 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรແpegการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง	72
24 ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัดตัวแปรແpegการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง	73
25 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรແpegการรับรู้ความสามารถควบคุมพฤติกรรม	74
26 ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัดตัวแปรແpegการรับรู้ความสามารถควบคุม พฤติกรรม	75
27 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรແpegความตั้งใจในการเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ต	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
28 ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัดตัวแปรແքງความตั้งใจใน การเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ต.....	76
29 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของตัวแปรແquat ในโมเดล.....	79
30 ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดล.....	80
31 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของตัวแปรແquat ในโมเดลที่ปรับเป็นโมเดลที่ พัฒนาขึ้น.....	83
32 ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลที่ปรับเป็นโมเดลที่พัฒนาขึ้น	84

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ไม่เดลตามสมมติฐานความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....	5
2 ไม่เดลกระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค	15
3 ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน	17
4 ไม่เดลสมการโครงสร้างในโปรแกรมลิสเรล	30
5 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของไม่เดลการวัดตัวแปรแฟเจตติต่อการเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ต.....	71
6 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของไม่เดลการวัดตัวแปรแฟเจการคล้อยตามกลุ่มยังอิง.....	73
7 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของไม่เดลการวัดตัวแปรแฟเจการรับรู้ความสามารถควบคุมพฤติกรรม.....	74
8 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของไม่เดลการวัดตัวแปรแฟเจความตั้งใจในการเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ต	76
9 ผลของไม่เดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี	78
10 ผลของไม่เดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ปรับเป็นไม่เดลที่พัฒนาขึ้น	82